



KÁDÁR BÉLA (1877-1956)

Falu | Village

Gouache, papír | Gouache on paper, 34,5x50 cm
Jelzés nélkül | Not signed
Hátoldalon | On the reverse: Kádár Béla helyett lánya Kádár Zsuzsa

Kezdő ár | Starting price: 5 000 000 Ft / 15 152 EUR
Becsérték: 8 000 000 – 12 000 000 Ft
Estimated value: 24 242 – 36 364 EUR

PROVENIENCIA | PROVENANCE:

- a művész családjától vásárolta Arie Disenchik (1907-1978), a Maariv izraeli napilap szerkesztője
- majd Talma és Eliezer Levin gyűjteményében, Savion, Izrael

KÁDÁR BÉLA ÉS A KÜLFÖLDI SIKEREK

Kassák Lajosra nagy hatást gyakorolt a Kádár Béla Százados úti műtermében tett látogatás, ezért bécsi emigrációjában, Max Hevesi Galériájában bemutatkozási lehetőséghez segítette az akkor szinte teljes ismeretlenségben alkotó művészt. Kassák ajánlólevelével Kádár személyes kapcsolatba került Herwarth Waldennel is, aki csoportos kiállításra hívta meg őt haladó szellemű, berlini Sturm Galériájába. 1923-ban ugyanitt, Kádárnak már önálló kiállítása nyílt. A bécsi és berlini tárlatok sikere megalapozta

külföldi elismertségét, kiutazásai rendszeressé váltak és sok műve külföldi gyűjtőkhöz került, ennek ellenére, a hazai művészeti élet még nem fogadta be őt.

Hazatérte után, Kádár összegezni igyekezett az őt ért művészeti hatásokat és az 1920-as évek elején saját hangját keresve, főleg az expresz-szionisták és a Sturm holdudvarához köthető Marc Chagall mágikus, narratív formavilágából merített.

1. Marc Chagall: A kék számár, 1911
Tate Gallery, London



2-3. Kádár Béla művei 1923-1927 a Rónai Dénes fényképezte albumban (címlap)





4. A Falu című festmény reprodukciója a Rónai albumban

A FALU TÖRTÉNETE

Kádár egy-egy külföldi útja előtt, feltételezhetően portfóliót állított össze, mely tartalmazta a kiállításokra szánt és megvételre ajánlott műveket. Az 1923 és 1927 között készült, az általa legfontosabbnak tartott műveit tartalmazó mappa is ilyen dokumentáció lehetett, amely Rónai Dénes műtárgyfotóit tartalmazta. Ebben a mappában megtalálhatjuk a *Falu* című kép reprodukcióját is, ebből pedig arra következtethetünk,

hogy Kádár ezt a művet is külföldi kiállításra szánta. Kádár többnyire sikeresen értékesítette munkáit, így tapasztalatból tudta, hogy a képek nem kerülnek vissza Berlinből (sem majd a későbbiekben Amerikából), hiszen a kiállításokon szinte minden művét megvásárolják.¹ Kádár Béla gyermekei közül egyedül lányának, Kádár Zsuzsának született fia, aki még mesélni tudott az utókornak művész nagypjáról.

Apja helyett sokszor Zsuzsa látta el igazolással a műveket, ezzel találkozunk a *Falu* esetében is. Ezt a képet a családtól vásárolta meg Aryeh Dissentschik (1907-1978), az 1948-ban alapított, vezető izraeli napilap, a *Maariv* korábbi szerkesztője. Tőle került az izraeli gyűjtőházaspár és múzeumtámogató Talma és Eliezer Levin gyűjteményébe, Kádár remek alkotása mostantól pedig immár a hazai gyűjtőknek is elérhető.

HÁRSFALVI MAGDOLNA

1. Gergely Mariann: Kádár Béla ismeretlen képei üvegnegatívokon a Rónai Dénes hagyatékban. *Artmagazin* 2004/4., 44-49 oldal

